

 <p>FAKULTA FILOZOFICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI</p> <p>Katedra filozofie</p>	<p>PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE</p>
--	--

Práce (co se nehodí, škrtněte): diplomová / ~~bakalářská~~

Posudek (co se nehodí, škrtněte): ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Vojtěch Kaše

Práci předložil(a): Kateřina Fraňková

Název práce: Překonání antropocentrismu Peterem Singerem a Tomem Reganem

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem posuzované práce bylo ukázat, zda a nakolik se Peterovi Singerovi a Tomu Reganovi podařilo ve svých koncepcích obhajujících práva zvířat překonat antropocentrismus charakterizující především naši západní kulturní tradici. Takto alespoň cíli práce rozumím z úvodu, kde se o něm spíše stručně zmiňuje závěrečná věta. Tento cíl práce byl z větší části naplněn, ale nepostihuje zcela obsah práce, který je bohatší a jehož značnou část představuje kontextualizace tématu.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka prokazuje zaujetí tématem, znalost relevantní literatury a schopnost parafrázovat i komplexnější filozofická stanoviska. Z textu je taktéž patrný autorčin slušný historický a kulturní rozhled. Práce je primárně teoretická, svým přístupem k tématu originální a aktuální.

Za určitý nedostatek považuji, že se v práci několikrát proměňuje výkladová rovina, a to i v rámci jedné kapitoly: Zatímco sekci 2.1 lze chápat jako určitý dějinný přehled intelektuálního pohledu na zvířata v západní kultuře, sekce 2.3 nás posouvá na rovinu popisu zacházení se zvířaty v současných velkochovech, kde se dozvíme řadu reálií o tom, jak se s jednotlivými živočišnými druhy ve velkochovech zachází. V sekci 2.4 na straně 30 se pak opět dostáváme blíže k filozofii, když jsou představena Singerova a Reganova filozofická východiska. Ty jsou pak v rámci téže sekce od strany 32 opět propojena s environmentálními a sociálními reáliemi, kterým je pak plně věnována pozornost v sekci 2.5. Sekce 2.6 pak vysvětluje pojem karnismus, který podchycuje kulturní podmíněnost našeho přístupu ke zvířatům, čímž se dostáváme na rovinu psychologie a sociologie. Přechody mezi těmito rovinami není vždy úplně snadné sledovat. Kapitoly 4 a 5, kde již autorka detailně rozebírá pozice zvolených autorů, jsou již v tomto směru mnohem jasnější.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Autorčin jazykový projev je celkově slušný, občas však rušený vybočením z odborného stylu směrem k jiným žánrům, které si spojují spíše s populární a angažovanou žurnalistikou. Na literaturu je odkazováno průběžně.

Dále zde vidím dva podstatnější nedostatky, které jsou částečně formální a částečně obsahové:

První souvisí s celkovou strukturou práce, kterou není úplně snadné sledovat. Uvítal bych, kdyby mě autorka svým textem více vedla z jedné sekce do druhé a z jedné kapitoly do druhé. Ne vždy jsem si byl při četbě jistý,

kde se v rámci textu právě nacházím: zda v historickém přehledu, dějinách bádání nebo již u samotného srovnání přístupů dvou vybraných autorů. Např. na stránkách 18 až 20 je průběžně odkazováno na díla Petera Singera a Toma Regana a objevuje se zde i explicitně výklad některých Singerových důležitých myšlenek, avšak v širším kontextu textu se spíš zdá, že jsme teprve u úvodní kontextualizace problematiky.

Druhý problém se týká odkazů do literatury. Těch je v textu celkem dost, a to je dobře. Avšak nejednou je zde problém s vhodností zvolené literatury. To se poprvé projevuje u dějinného přehledu, kde jsou téměř všechny historické prameny (výjimka v pozn. 14) citovány zprostředkovaně, tj. např. s odkazem na knihu *Ochrana zvířat v právu*. To v případě Bible, Aristotela či Tomáše Akvinského nepůsobí příliš přesvědčivě.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z práce je velmi dobrý. Téma je velice zajímavé a je zpracováno originálně, se značným vhladem do problematiky. Práci dle mého soudu však škodí nedostatečné rozvržení samotného textu práce, který se tak ne úplně snadno sleduje a kde se často přechází z jedné roviny problematiky do druhé, aniž by na to byl čtenář dostatečně upozorněn.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Autorka své zhodnocení překonání antropocentrismu u Petera Singera a Toma Regana uzavírá víceméně negativně tím, že (1) „koncepte obou autorů [mají] řadu chyb a dnes jsou již nedostačující a dají se pokládat za překonané a zastaralé“ (s. 59), (2) „obě koncepte selhávají v tom, že je lze aplikovat pouze na část zvířecí říše“ (s. 62) a že (3) „ani jednomu z autorů se nepovedlo plně překonat antropocentrismus, proti kterému bojovali“ (s. 62). To, co od autorky v závěrečných částech její práce čteme je tak především kritika přístupů zvolených autorů. Mohla by ale autorka svoji argumentaci stručně rozvinout i pozitivním směrem a nastínit, zda a případně u kterých jiných/novějších autorů vidí větší potenciál pro překonání antropocentrismu a v čem?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

velmi dobře

Datum: 22.5.2019

Podpis:

